

Loại 5: Hình học Oxy về điểm.

Câu 1. [SỞ THỪA THIÊN HUỆ (Vòng 1)- năm học 2003-2004]

Tìm hai điểm A, B lần lượt ở trên elip (E) và đường tròn (C):

$$(E): \frac{x^2}{50} + \frac{y^2}{18} = 1, (C): (x - 11)^2 + (y - 13)^2 = 34.$$

sao cho độ dài AB là nhỏ nhất.

Lời giải

(C) là đường tròn tâm I(11;13) bán kính $R = \sqrt{34}$.

Nhận xét rằng $A \in (E)$, $B \in (C)$ nên đoạn AB ngắn nhất thì ba điểm I, A, B thẳng hàng.

$$A(x_0; y_0) \in (E): \frac{x^2}{50} + \frac{y^2}{18} = 1 \text{ nên } \begin{cases} x_0 = 5\sqrt{2}\cos t \\ y_0 = 3\sqrt{2}\sin t \end{cases}$$

$$IA^2 = (x_0 - 11)^2 + (y_0 - 13)^2 = (5\sqrt{2}\cos t - 11)^2 + (3\sqrt{2}\sin t - 13)^2.$$

$$IA^2 = 290 + 50\cos^2 t + 18\sin^2 t - 110\sqrt{2}\cos t - 78\sqrt{2}\sin t.$$

$$IA^2 = 136 + 110 \left(\cos t - \frac{\sqrt{2}}{2} \right)^2 + 78 \left(\sin t - \frac{\sqrt{2}}{2} \right)^2 \geq 136.$$

Dấu bằng xảy ra khi chỉ khi: $t = \frac{\pi}{4} \Leftrightarrow A(5;3)$.

Vậy độ dài AB nhỏ nhất là: $d = 2\sqrt{34} - \sqrt{34} = \sqrt{34}$ khi A(5;3) và từ đó suy ra được B(8;8).

Câu 2. [ĐỀ HSG 11-Bảng A]

Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho tam giác ABC có đường tròn nội tiếp tiếp xúc với ba cạnh BC, CA, AB lần lượt tại M, N, P. Gọi D là trung điểm của cạnh BC. Biết M(-1;1), phương trình NP là $x+y-4=0$ và phương trình AD là $14x-13y+7=0$. Tìm tọa độ điểm **A**.

Lời giải

Kéo dài IM cắt NP tại K. Kẻ đường thẳng qua K song song với BC cắt AB, AC lần lượt tại E, F. Ta có: các tứ giác KEPI và KNFI nội tiếp nên

$$\angle KEI = \angle KPI; \angle KNI = \angle KFI$$

Mà $\angle KPI = \angle KNI$ suy ra $\angle KEI = \angle KFI$

Do đó, K là trung điểm EF

Suy ra A, K, D thẳng hàng

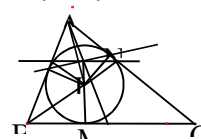
hay K là giao điểm của NP và AD

Tọa độ K là nghiệm của hệ

$$\begin{cases} x + y - 4 = 0 \\ 14x - 13y + 7 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{5}{3} \\ y = \frac{7}{3} \end{cases} \Rightarrow K\left(\frac{5}{3}; \frac{7}{3}\right).$$

Phương trình IM đi qua M và K là $x - 2y + 3 = 0$.

$$I(2a - 3; a) \Rightarrow IA: x - y - a + 3 = 0 \Rightarrow A(32 - 13a; 35 - 14a).$$

$$IA = |35 - 15a|\sqrt{2}; d(I, NP) = \frac{|3a - 7|}{\sqrt{2}}; IM = \sqrt{5}|a - 1|$$

$$\text{Ta có: } d(I, NP).IA = IP^2 = IM^2 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 2 \Rightarrow I(1;2) \\ a = 3 \Rightarrow I(3;3). \end{cases}$$

Vì I và M cùng phía với NP nên ta có I(1;2). Khi đó A(6;7)

Câu 3. [Trường THPT Đô Lương 3- Nghệ An- năm học 2012-2013]

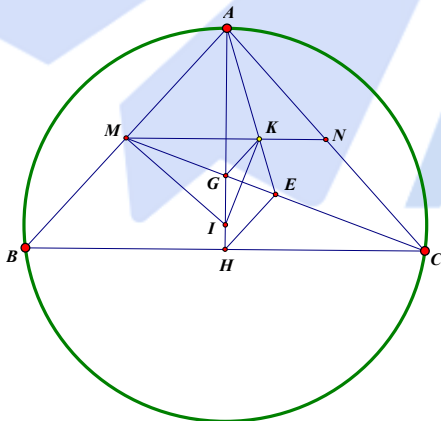
Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho tam giác ABC và đường thẳng (d): x-y+1=0. Gọi D(4;2), E(1;1), N(3;0) lần lượt là chân đường cao kẻ từ A, chân đường cao kẻ từ B và trung điểm cạnh AB. Tìm tọa độ các đỉnh của tam giác ABC, biết rằng trung điểm M của cạnh BC nằm trên đường thẳng (d) và điểm M có hoành độ lớn hơn 3.

LOẠI 5: Hình học Oxy về điểm

Câu 4. [CHỌN HSG NĂM HỌC 2015-2016-VĨNH PHÚC]

Trong mặt phẳng với hệ tọa độ Oxy, cho tam giác ABC cân tại A, M là trung điểm của AB. Đường thẳng CM : y - 3 = 0 và K(-3; 7/3) là trọng tâm tam giác ACM. Đường thẳng AB đi qua điểm D(1;4). Tìm tọa độ các đỉnh của tam giác ABC, biết điểm M có hoành độ dương và tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC thuộc đường thẳng 2x - y + 4 = 0.

Hướng dẫn giải

Gọi I là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC. Trước hết ta chứng minh $MC \perp IK$. Thật vậy, gọi H, N lần lượt là trung điểm BC, AC; $G = AH \cap CM$. Suy ra G là trọng tâm tam giác ABC. Mặt khác K là trọng tâm tam giác ACM nên $KG \parallel HE$. Suy ra $KG \parallel AB$. Mà $IM \perp AB$ nên $KG \perp IM$.

Rõ ràng $AH \perp MK$ nên G là trực tâm tam giác MIK. Suy ra $MC \perp IK$.

$$DM \perp IM \Leftrightarrow \overrightarrow{DM} \cdot \overrightarrow{IM} = 0 \Leftrightarrow (m-1)(m+3) - 5 = 0 \Leftrightarrow m^2 + 2m - 8 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} m = -4 (l) \\ m = 2 (tm) \end{cases}$$

Đường thẳng KI qua K và vuông góc với CM nên có phương trình: $x + 3 = 0$.

$$\text{Tọa độ } I \text{ thỏa mãn hệ } \begin{cases} x + 3 = 0 \\ 2x - y + 4 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -3 \\ y = -2 \end{cases} \Rightarrow I(-3; -2).$$

$$\text{Gọi } M(m; 3) \in MC, m > 0. \text{ Ta có } \overrightarrow{DM} = (m-1; -1); \overrightarrow{IM} = (m+3; 5).$$

Suy ra $M(2; 3)$, $\overrightarrow{DM} = (1; -1)$. Từ đó suy ra $AB: x + y - 5 = 0$. Gọi $C(c; 3) \in CM$.

Do $K\left(-3; \frac{7}{3}\right)$ là trọng tâm ACM nên $A(-11-c; 1)$. Mà $A \hat{I} AB$ suy ra

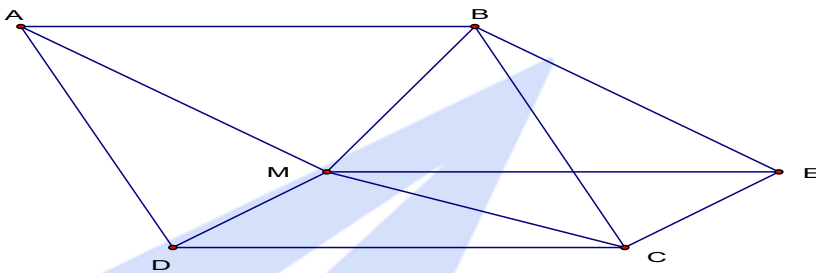
$$-11-c+1-5=0 \hat{U} c=-15.$$

Từ đó $A(4; 1), B(0; 5), C(-15; 3)$. Thử lại ta thấy $AB \perp AC$. Suy ra không tồn tại A, B, C .

LOẠI 5: Hình học Oxy về điểm.

Câu 5. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , cho hình bình hành $ABCD$ có $A(-5; 2)$. $M(-1; -2)$ là điểm nằm bên trong hình bình hành sao cho $\square MDC = \square MBC$ và $MB \perp MC$. Tìm tọa độ điểm D biết $\tan \widehat{DAM} = \frac{1}{2}$. (Cụm Quỳnh Lưu 2016-2017)

Hướng dẫn giải:

Gọi E là điểm thứ tư của hình bình hành $MABE$, để thấy $MECD$ cũng là hình bình hành nên $\square MEC = \square MDC$.

Mà $\square MDC = \square MBC$ suy ra $\square MEC = \square MBC$ hay tứ giác $BECM$ nội tiếp.

$$\text{Suy ra } \widehat{BMC} + \widehat{BEC} = 180^\circ \Rightarrow \widehat{BEC} = 180^\circ - 90^\circ = 90^\circ$$

Ta có $\triangle AMD = \triangle BEC$ (c.c.c) $\Rightarrow \widehat{AMB} = \widehat{BEC} = 90^\circ$ hay $\triangle AMD$ vuông tại M

$$\text{Vì } \tan \widehat{DAM} = \frac{DM}{MA} = \frac{1}{2} \Rightarrow DM = \frac{1}{2} MA.$$

$$\text{Ta có } MA = 4\sqrt{2} \Rightarrow MD = 2\sqrt{2} \Rightarrow AD^2 = MA^2 + MD^2 = 40.$$

$$\text{Giả sử } D(x; y) \text{ ta có } \begin{cases} AD^2 = 40 \\ MD^2 = 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (x+5)^2 + (y-2)^2 = 40 \\ (x+1)^2 + (y+2)^2 = 8 \end{cases}.$$

Giải hệ phương trình trên được hai nghiệm: $(-3; -4), (1; 0)$.

Vậy có hai điểm D thỏa mãn đề bài là: $D(-3; -4), D(1; 0)$.

Câu 6. Trong mặt phẳng Oxy , cho $\triangle ABC$ có $B(4; -3)$ và tâm đường tròn nội tiếp là J . Gọi P, N, M lần lượt là tiếp điểm của đường tròn (J) với các cạnh AB, AC, BC . Điểm $H(-2; 3)$ là giao điểm của NP với BJ . Tìm tọa độ các đỉnh của tam giác $\triangle ABC$ biết phương trình $AC: 2x - y + 9 = 0$. (Cụm Quỳnh Lưu - Hoàng Mai 2016-2017)

Hướng dẫn giải:

Ta có: $DBPH = DBMH$

$$\begin{aligned} & \widehat{APN} = \widehat{HMC} \\ & \widehat{APN} = \widehat{ANP} = \widehat{HNC} \end{aligned} \Rightarrow \widehat{HMC} = \widehat{HNC}$$

\Rightarrow tứ giác $MNHC$ nội tiếp, mà tứ giác $MJNC$ nội tiếp đường tròn đường kính JC nên H

thuộc đường tròn đường kính $JC \Rightarrow BH \perp HC$

+) Viết được phương trình $CH \Rightarrow C = AC \cap CH \Rightarrow C(-4;1)$

+) Lấy C' đối xứng C qua $BH \Rightarrow C' \in AB \Rightarrow C'(0;5)$

+) Viết được phương trình $AB \Rightarrow A = AC \cap AB \Rightarrow A(-1;7)$

Câu 7. [THI CHỌN HỌC SINH GIỎI TỈNH NGHỆ AN- 2015-2016]

Trong mặt phẳng tọa độ (Oxy) , cho tam giác ΔABC có đường tròn nội tiếp tiếp xúc với ba cạnh BC, CA, AB lần lượt tại M, N, P . Gọi D là trung điểm của cạnh BC . Biết $M(-1;1)$, phương trình NP là $x + y - 4 = 0$ và phương trình AD là $14x - 13y + 7 = 0$. Tìm tọa độ điểm A .

Câu 8. (THPT Diễn Châu 2 –Nghệ An- thi học sinh giỏi trường 2016-2017 toán 10).

Trong mặt phẳng tọa độ (Oxy) cho hai đường thẳng $d_1: 2x - 3y + 2 = 0$; $d_2: 3x + 2y - 10 = 0$ và điểm $M(1; 2)$.

a. Lập phương trình đường thẳng Δ đi qua M cắt d_1 tại A và cắt d_2 tại B sao cho: $MA = MB$.

b. Lập phương trình đường thẳng d đi qua M và tạo với d_1, d_2 một tam giác cân đỉnh

$$I = d_1 \cap d_2.$$

Câu 9. (THPT Diễn Châu 2 –Nghệ An- thi học sinh giỏi trường 2016-2017 toán 10).

Cho đường tròn $(C): x^2 + y^2 = 25$ và đường thẳng $d: 2x - y = 0$. Đường thẳng d cắt đường tròn (C) tại hai điểm B, C .

a. Tìm tọa độ B, C và tính độ dài BC .

b. Tìm điểm A thuộc đường tròn (C) sao cho diện tích tam giác ABC lớn nhất.

Câu 10. (Sở GDĐT Nghệ An- thi chọn học sinh giỏi tỉnh 2005-2006 lớp 12)

Trong mặt phẳng tọa độ (Oxy) cho hình chữ nhật $ABCD$ tâm $I\left(\frac{1}{2}; 0\right)$. Phương trình

đường thẳng AB là $x - 2y + 2 = 0$ và $AB = 2AD$. Tìm tọa độ các đỉnh A, B, C, D biết rằng đỉnh A có hoành độ âm.

Câu 11. (Đề thi chọn học sinh giỏi 11)

Cho tam giác ABC có $A(0; 0), B(2; 4), C(6; 0)$ và các điểm M trên cạnh AB, N trên cạnh BC, P và Q trên cạnh AC sao cho $MNPQ$ là hình vuông. Tìm tọa độ các điểm M, N, P, Q .

Câu 12. (Đề thi chọn học sinh giỏi 11)

Cho hình chữ nhật $ABCD$ có diện tích là 22. Phương trình $BD: 2x - y - 3 = 0$, điểm $M(-3; 2)$ thuộc đường thẳng AB , điểm $N(4; 3)$ thuộc đường thẳng BC . Viết phương trình đường thẳng chứa các cạnh của hình chữ nhật biết điểm B có hoành độ là một số nguyên.

Lời giải

Gọi $B(b; 2b - 3)$, $b \in Z$, $\overrightarrow{MB} = (b + 3; 2b - 5)$, $\overrightarrow{NB} = (b - 4; 2b - 6)$

$$\overrightarrow{MB} \cdot \overrightarrow{NB} = 0 \Leftrightarrow (b + 3)(b - 4) + (2b - 5)(2b - 6) = 0$$

$$\Leftrightarrow 5b^2 - 23b + 18 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} b = 1 \\ b = \frac{18}{5} \end{cases}$$

Do b nguyên nên $b = 1$

Vậy $B(1; -1)$ PT AB: $3x + 4y + 1 = 0$, PT BC: $4x - 3y - 7 = 0$

$$S_{ABCD} = AD \cdot DC = \frac{|11d - 11|}{5} \cdot \frac{|2 - 2d|}{5} = \frac{22(d - 1)^2}{25}$$

$$S_{ABCD} = 22 \Leftrightarrow \frac{22(d - 1)^2}{25} = 22$$

$$\Leftrightarrow (d - 1)^2 = 25 \Leftrightarrow \begin{cases} d = 6 \\ d = -4 \end{cases}$$

